

**OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA PRORAČUNA OPĆINE BROD MORAVICE ZA 2023.
I PROJEKCIJE ZA 2024. I 2025. GODINU**

UVOD

Proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je akt u kojem se procjenjuju prihodi/primici i utvrđuju rashodi/izdaci za jednu godinu, a omogućuje financiranje poslova i programa koje izvršavaju upravna tijela i proračunski korisnici jedinice lokalne samouprave radi ostvarivanja javnih potreba i prava građana koje se temeljem zakonskih propisa, financiraju iz javnih prihoda.

Proračun mora biti uravnotežen - ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke.

U proračunu se planiraju svi prihodi i primici, te rashodi i izdaci, koji se raspoređuju po programima, ekonomskoj i funkcijskoj klasifikaciji s jasnom organizacijskom strukturom.

Na temelju članka 40. stavka 1. Zakona o proračunu („Narodne novine“ br. 87/08, 136/12, 15/15, 144/21) izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezno je podnijeti predstavničkom tijelu prijedlog proračuna za 2023. godinu, te projekcije za slijedeće dvije godine, 2024. i 2025. godinu. Prijedlog proračuna Općine Brod Moravice za 2023. godinu izrađen je na temelju Zakona o proračunu (NN 87/08, 136/12, 15/15 i 144/21) i Uputa za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2023. – 2025. godine, koje je sastavilo Ministarstvo financija.

Prema Zakonu o proračunu sastavni dijelovi proračuna su opći i posebni dio.

Opći dio proračuna sadrži:

1. Račun prihoda i rashoda - sastoji se od prihoda i rashoda iskazanih prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji te rashoda iskazanih prema funkcijskoj klasifikaciji.
2. Račun financiranja - iskazuju se primici od financijske imovine i zaduživanja te izdaci za financijsku imovinu i otplate instrumenata zaduživanja prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji.

Posebni dio proračuna sastoji se od plana rashoda i izdataka jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih proračunskih korisnika iskazanih po organizacijskoj klasifikaciji, izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

OBRAZLOŽENJE RAČUNA PRIHODA I RASHODA

PRIHODI

Prihodi poslovanja (6) planirani su u iznosu od 729.735,00 eura a njih čine:

- prihodi od poreza (61)
- pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna (63)
- prihodi od imovine (64)
- prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi (65)
- prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija (66)
- kazne i upravne mjere (68)

1. Prihodi od poreza

Prihodi od poreza obuhvaćaju porez na dohodak, poreze na imovinu, porez na robu i usluge, te poreze na robu i usluge. Ukupni prihodi od poreza u planu proračuna za 2023. godinu iznose 217.225,00 eura. Za 2024. godinu ovi su prihodi planirani u iznosu od 194.630,00 eura, te za 2025. godinu 174.735,00 eura.

1.1. Porez i prirez na dohodak

Zajednički je porez čiji se prihod dijeli između općina, gradova i županija u postocima utvrđenim Zakonom o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a koji su ostvareni na njihovom području. Ovi se prihodi za 2023. godinu procjenjuju u iznosu od 160.426,00 eura, a obuhvaćaju porez i prirez na dohodak od nesamostalnog rada, porez i prirez na dohodak od samostalne djelatnosti, porez i prirez na dohodak od imovine i imovinskih prava, porez i prirez na dohodak od kapitala, porez i prirez na dohodak po godišnjoj prijavi, te povrat poreza i prireza na dohodak po godišnjoj prijavi.

1.2. Prihodi od poreza na imovinu

Za 2023. godinu planirani su 43.525,00 eura, a obuhvaćaju porez na kuće za odmor, porez na korištenje javnih površina i porez na promet nekretnina. Porez na kuće za odmor lokalni je porez koji je utvrđen Zakonom o lokalnim porezima Prihod od poreza na promet nekretnina pripada jedinici lokalne samouprave na području koje se nekretnina nalazi sukladno Zakonu o porezu na promet nekretnina.

1.3. Prihodi od poreza na potrošnju

Uključuju prihode od poreza na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića, a planirani su iznosu od 1.327,23 eura.

1.4. Ostali prihodi od poreza

Odnose se na ostale prihode od poreza koje plaćaju fizičke osobe, za 2023. godinu planirani su u iznosu od 398,17 eura.

2. Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna

Sredstva pomoći za 2023. godinu planirana su u ukupnom iznosu od 406.915,00 eura. Obuhvaćaju tekuće pomoći iz županijskog i državnog proračuna, tekuće pomoći od institucija i tijela EU, tekuće i kapitalne pomoći od subjekata unutar općeg proračuna (odnose se na sredstva Hrvatskih cesta za pokriće troškova zimske službe na području Općine).

3. Prihodi od imovine

Prihodi od imovine odnose se na prihode od financijske i nefinancijske imovine, te se za 2023. godinu planiraju u iznosu od 17.776,00 eura. Uključuju prihode od koncesija i prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine, prihode od naknada, od naknada na osnovu prava služnosti na javnim površinama koju plaća HT d.d., te ostale prihode od nefinancijske imovine. Ostali prihodi od nefinancijske imovine odnose se na prihode s naslova osiguranja, refundacije štete i totalne štete.

4. Prihodi od administrativnih pristojbi i pristojbi po posebnim propisima i naknada

Ovi prihodi su planirani u iznosu od 85.165,00 eura.

Odnose se na upravne i administrativne pristojbe, prihode po posebnim propisima (doprinosi za šume), ostale nespomenute prihode (naknade za groblje i ostali nespomenuti prihodi), te na komunalne doprinose i komunalne naknade.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (7) su planirani u iznosu od 22.954,00. Sastoje se od prihoda od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine (zemljišta), te prihoda od prodaje proizvedene dugotrajne imovine što se odnosi na prodaju društvenih stanova i prodaju grobnih mjesta.

RASHODI

Rashodi poslovanja (3) planirani u iznosu od 468.599,00 eura i čine ih:

- rashodi za zaposlene (109.414,00 eura)
- materijalni rashodi (180.192,00 eura)
- financijski rashodi (2.123,00 eura)
- subvencije (18.590,00 eura)
- pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna (60.574,00 eura)
- naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade (37.546,00 eura)
- ostali rashodi (90.160,00 eura).

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (4) planirani su u iznosu od 231.002,00 eura, te se odnose na rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (231.002,00 eura).

IZVORI FINANCIRANJA

Osnovni izvori financiranja proračuna Općine Brod Moravice su: opći prihodi i primici, prihodi za

posebne namjene, pomoći, donacije, prihodi od nefinancijske imovine i naknade štete s osnova osiguranja, namjenski primici od zaduživanja, te pomoć temeljem prijenosa EU sredstava.

Izvori financiranja - opći prihodi i primici proračuna uključuju prihode od poreza, prihode od financijske imovine i prihode od nefinancijske imovine.

Izvor financiranja - prihodi za posebne namjene – uključuje prihode čije su korištenje i namjena utvrđeni posebnim zakonima i propisima (namjenski prihodi), te tu spadaju komunalni doprinos, spomenička renta, doprinos za šume, komunalna naknada, naknada za groblje, prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine.

Izvor financiranja- pomoći čine prihodi državnog proračuna, županijskog proračuna, tekuće pomoći temeljem prijenosa EU sredstava, pomoći od izvanproračunskih korisnika.

Izvor financiranja prihodi od nefinancijske imovine sastoje se od prihoda od prodaje neproizvedene imovine, proizvedene dugotrajne imovine, prihoda upravnih i administrativnih pristojbi, te se mogu koristiti samo za kapitalne rashode.

OBRAZLOŽENJE RASPOLOŽIVIH SREDSTVA IZ PRETHODNIH GODINA(VIŠAK/MANJAK PRIHODA I REZERVIRANJA)

Odredbom članka 82. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu („Narodne novine“ br. 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20) propisano je da se rezultat poslovanja utvrđuje prebijanjem računa viškova i manjkova po istovrsnim kategorijama i izvorima financiranja. Stavkom 2. navedenog članka propisano je da se stanja utvrđena na osnovnim računima podskupine 922 i iskazana u financijskim izvještajima za proračunsku godinu raspodjeljuju u sljedećoj proračunskoj godini u skladu s Odlukom o raspodjeli rezultata i uz pridržavanje ograničenja u skladu s propisima iz područja proračuna.

Ukupni manjak prihoda iz prethodne godine iznosi -125.670.58 eura.

Tako da je u proračunu planiran manjak prihoda iz izvora 4 (Pomoći) u iznosu od -66.361,00 eura, što rezultira ukupnim planiranim rezultatom poslovanja u iznosu od -66.361,00 eura.

Rashodi i izdaci prikazani su u Posebnom dijelu Proračuna po organizacijskoj i programskoj klasifikaciji:

RASHODI PREMA ORGANIZACIJSKOJ ORGANIZACIJI

Razdjel 001 Predstavnička i izvršna tijela

Razdjel 001 planiran je u iznosu od 53.650,00 eura. Obuhvaća rashode i izdatke svrstane u jednoj glavi prema zakonskim odredbama o izgledu proračuna.:

Glava 00101 Općinsko vijeće Ukupni rashodi u ovoj glavi planirani su u iznosu od 19.539,00 eura.

Glava 00102 Općinski načelnik Ukupni rashodi u ovoj glavi planirani su u iznosu od 34.111,00 eura.

Razdjel 002 Jedinstveni upravni odjel

Razdjel 001 planiran je u iznosu od 645.951,00 eura. Obuhvaća rashode i izdatke svrstane u jednoj glavi prema zakonskim odredbama o izgledu proračuna:

Glava 00201 Jedinствени upravni odjel Ukupni rashodi u ovoj glavi planirani su u iznosu od 645.951,00 eura.

RASHODI PREMA PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI

Razdjel 001 Predstavnička i izvršna tijela

Program 1001 Općinsko vijeće i 1002 Općinski načelnik planiran je u iznosu od 53.650,00 eura, a obuhvaća naknade za rad vijeća, tekuće donacije političkim strankama što se odnosi na redovno godišnje sufinanciranje političkih stranaka zastupljenih u Općinskom vijeću Općine Brod Moravice, proračunsku pričuvu, te aktivnosti izvršnog tijela koje obuhvaćaju troškove plaće i ostale rashode koji se tiču općinskog načelnika.

Razdjel 002 Jedinствени upravni odjel

Program 2001 Javna uprava i administracija planiran je u iznosu od 85.618,00 eura, a obuhvaća troškove za plaće zaposlenicima jedinstvenog upravnog odjela, materijalne troškove, troškove za uspostavu informacijskog sustava Web pisarnica.

Program 2002 Upravljanje imovinom – Općina planiran je u iznosu od 18.9440,00 eura, a obuhvaća materijalne i financijske rashode vezane za održavanje i opremanje imovine u vlasništvu Općine Brod Moravice, nabavu računala, uredske opreme i računalne programe, troškove za zbrinjavanje otpada s javnih površina i troškove naknade Gradu Delnice za odlaganje komunalnog otpada.

Program 2003 Razvoj sporta i rekreacije planiran je u iznosu 5.973,00 eura, a obuhvaća financiranje udruga u sportu.

Program 2005 Promicanje kulture planiran je u iznosu 8.627,00 eura, obuhvaća sufinanciranje rada udruga u kulturi, djelatnosti u izdavaštvu i financiranje Bibliobusa.

Program 2006 Ostale donacije planiran je u iznosu 1.327,00 eura.

Program 2007 Organiziranje i provođenje zaštite i spašavanja planiran je u iznosu 14.871,00 eura, a obuhvaća financiranje DVD-a Brod Moravice, Hrvatske gorske službe, Hrvatskog crvenog križa, civilne zaštite te elaborata zaštite i spašavanja.

Program 2008 Jačanje gospodarstva i poljoprivrede planiran je u iznosu 24.588,00 eura, a obuhvaća financiranje prijevoza putnika, subvenciju veterinarskih usluga, financiranje Centra za brdsko planinsku poljoprivredu, LAG Gorski kotar te programa zaštite divljači.

Program 2009 Poticanje razvoja turizma planiran je u iznosu 665,00 eura, obuhvaća financiranje TZ Gorskog kotara.

Program 2010 Socijalna skrb planirana je u iznosu 62.099,00 eura, a obuhvaća troškove stipendija, palijativne skrbi, naknade za troškove stanovanja socijalno ugroženim obiteljima sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi te socijalne pomoći i troškove programa „Zaželi“.

Program 2011 Vlastiti pogon planiran je u iznosu 44.586,00 eura, a obuhvaća rad vlastitog pogona, tekuće održavanje opreme, zimsko održavanje cesta, pogrebne usluge te oprema za rad vanjskog pogona.

Program 2012 Održavanje komunalne infrastrukture planiran je u iznosu od 72.471,00 eura, a obuhvaća redovno održavanje javne rasvjete, javnih i zelenih površina, odvoza komunalnog otpada i ostale komunalne usluge te tekuće i investicijsko održavanje cesta.

Program 2013 Razvoj i upravljanje sustava vodoopskrbe, odvodnje i zaštita voda planiran je u iznosu 53.100,00 eura, a obuhvaća izgradnju UOPV-a. Za 2024. godinu planirano je u istom iznosu.

Program 2015 Upravljanje imovinom – kapitalna ulaganja planiran je u iznosu od 217.099,00 eura, a obuhvaća održavanje zgrada i ostalih objekata u vlasništvu Općine Brod Moravice, a odnosi se na proširenje groblja, nabavu E – bicikla, obnova Društvenog doma, uređenje dječjeg igrališta i sportsko rekreativne zone. Sanaciju cesta Zavrh, Razdrto, Moravička sela – Lokvica, ulice Matika i uređenje kupališta Doluš i pristupnih cesta.

Program 2016 Predškolski odgoj planiran je u iznosu 29.247,00 eura, obuhvaća sufinanciranje rada dječjeg vrtića, troškove logopeda i plaće asistenta u Dječjem vrtiću.

Program 2017 Osnovnoškolsko obrazovanje planirano u iznosu od 3.649,00 eura, a obuhvaća pomoć financiranja Osnovne škole te nabavu knjiga za učenike OŠ Brod Moravice

Program 4002 Nabava nefinancijske imovine planiran u iznosu 3.087,00 eura, a obuhvaća ratu kredita za novo vozilo DVD-a Brod Moravice.